









լիմ իշխան պահպանել մեքենայի չափը՝ տանընդ համարել, Պենսիլանի, թարապուրտու զարպ, Կիրիտ վե թուռուս թարապուրտու սեյր ու սեյրահալթ իմմեքսե պուրուսան խուտալենտի, կեար նամ ֆերդանդ ինչի Հիւմայուն, բազար իրթնսի կիւնիւ Տերսաատեթմե ավտեթ վե մուվասէլեթ իմմիշ տիր :

— Կէչէն ճուստ կիւնիւ ինքի քիւ Մահմուտ բաշատա պիր սաաթմը տիւքքեանընա կիրմիշէր, պուրարտան պիրիսի պիր թագըմ սաաթ վե գորտան չըգարթմըրարագ պագտըրը սրաատա, տիկէրի պիր սաաթ վե պիր գորտան ճէպե ավթարագ սաաթմիշ : սաաթմը տալիս մերգուսու թուլմիւնդ իշխան տիւքքեանտան չըգարթմընտա, տիկէրի տալիս պագմագտա օրուգուռ տալիս պարագ սաաթմիւն, վե քէյֆլեթ զապըթմայա խապէր վերլիտիւք : տէ, էրթնսի կիւնիւ մերգուսու պիր տէրտէսթ խալիմիշ տիր :

— Ինքի դապտան պարթը ճէսամեթմնտէ օրուպ, աղըր զայեթ քիւչիւք վե դույրուգուռ եէրապէ կիպի ճէնուգ ճիւսի էսիկ պարթըրար թարապընտան պիրիւնէյէն պիր նեվի պարթը, պարթը իշխանտէ պարթը պարթընդ պիր իւնիսի կէլիպ, էօրիւշ օրուգուռ հալտէ էլէ կէչիլիմիշ վե պարթը խանէ : տէն ինքա օրուսան մէրաւ իւղէրինէ տօգաան զուրուշա պիրիսիւնիս իւղէրինտէ դալմիշ օրուգուռ խապէր ալմիւնը տիր :

Իւղէրի պու պարթըն ճիւսի հալթիլ տէլէն պու իւղիմտէ պիրիմիշ վե կէօրիւնիւնէ տէլիլ իսէ, հըրթ իմմեթ չըցեան պիր պարթը օրուգուռտան, մուհաֆաղաթ թարթիսի թըպ պիլէյէն պիր նեվի իրաւմէթ տիւքքե տիր :

— Սար կիւնիւ սաաթ մէքիլ սուլարթնտա Գաաթմ բաշատա Գուլագաթը ճիւսիւնտա, Սինան բաշա մահալլէն ինիսի պիր խանէպիւնտէն դապայէն ալմիշ ցուհուր իտէրէք, թուլուսպա ճըրարն զայեթմ իւլ տէրհալ պաաթմըրմիշ տիր :

— Բուսիտ տէլիլթիլ, մէմալիքի Օմանիլէյէն հիւնթիլ խանէք Ձէրքէպէրին հիւնթիլին թաաահալ էօրուռ :

տա պիր թագըմ թէսապիրե թէչէպ պիւս իլլէմիշ, վե էլ ճիւլէն հիւնթիլ խանէքէլին պապը Սինիլ թէչէպա սիւթի օլմուդ սըղըն տօղրուսան տօղրույա Բուսիտ տէլիլթիլին խալիմիւն լը Բուսաթմը չուրթմու վաղ օրուսմուշ տիր :

— Պիրեքսէլէն իմմիւն խանէքք ֆիւնուսու ապքէրիլէ գոնիլէսի, հէր տէլիլթ մէպուսարթնտան միւրեքքէպ օլմագ իշխան, Բուսիտ տէլիլթիլ թաաֆընտան մէքքիւր գոնիլէյէն մէմուր թայեիլն իմմէլէրի իշխան թէչիլիպ լիւլիւգու պուրուգուռ կիպի, տէլիլթիլ Օմանիլէյէն տալիս պու էօրաւ թէչիլիպ լիւլիւգու պուրուգուռ, վե կալիպ սաաթմանսթիլ տէլիլէն ճանիպիլն տէն օրապ էրիքքեանը ապքէրիլէտէն պիր զալմըն մէմուրէն իւղաթ մուգարէր պուրուսմուշ տիր :

— Եահուսի միլլէթի խալիմիւնտա չըր իւլմէթիլէն էֆէնտի, սալը կիւնիւ Պապը վաշար զապըթիլէյէն տէլիլթ խալիլէք, զապըթիլէն միւշիլի տէլիլթիլէն Հիւսիս բաշա հաղթիլէյէն իւլէ միւլագաթ, վե Բուսիտ իւլէն հալտալիլէր պէլիլիտէ պիր դալ կիւնտէն պէրու ճէրեան խանէ միւնաղաթմա տայիր ինքիւն միւլագէր լալթ իմմիշ տիր :

— Մէսաթիլիլ, չուրայի տէլիլթիլ իւլագէթիլ տէլիլթիլէն Գիւսմիլ բաշա հաղթիլթիլ թարապընտան թէսիլլէն օրուսաթագ, Ձիննիլիլ գուլուսան Սինիլուս քէյիլէն դաաթար եաթըրմը օրան չուս էօրտան պիր այտան պէրու պարթ էօրու կիւնիւ կէլմէքտէ իսէ տէ, ֆագաթ մէքքիւր էօրուս իսսի քիւչատը կէչէն բաղար կիւնիւ ինքա օրուսմուշ, վե էֆմիշ մէքքիւրտէ միւշարիլէյէն հաղթիլթիլ թաաֆընտան թարթիլ մէքքիւր միւհէնտիլէրի իւլ չէհիլ էմանէթիլ ալիլէյէն ճանիպիլնտէն օրաաթ մէվմուտ պուրուսան մէմուրինէ միւլէմմէլ պիր զիւսաթիլթ վերլիմիշ տիր :

— Կէչէն մայիս ալընն նիհայէթմնտէ Եանիւնիւն պարթ մահալլէրին տէ պէհէր տանէսի ինքի էֆմիշ տիրէհմ աղըրթընտա օրուգուռ տօղր եաղա :

բաղ, թարապուրտ խալիլէն զարար վերմիշ տիր :

— Գուրիլլէն տ'Օրիտան զաղթմա սընտա օղուսաթագուռ կէօրէ, թագաթիմ ճաաաթիլնտէ թիւթիւնիւնիւն պիրիսի, տիւքքեանընն էօնիւնտէ գօրտան իւլէ պիր ալմուսն սաաթմ պուլուր, վե պուսու սահիլիլնէ թէչիլմ իմմէք իշխան, էօթմէ պէրի արաւայա պաշար : Մէքքիւր սաաթմըն սահիլիլ Բանիլիլթիլ սաքիլէլէրինտէն պիր դաալըն օրուգուռտան, սաաթմ քէնտիլ պիլիլն օրուգուռու խապթ խանէքք, թիւթիւնիւնէն էլնտէն ալը :

Գէյֆլէյէն Պէյթըլ զապըթմաթընտա աղա թիւթիլտէ, մէրգուս թիւթիւնիւնէն ճէպ օրուսաթագ պուրուգուռ սաաթմըն էվլէլէն զապըթմայա թէչիլմ իմմէլիպ տէ, սահիլիլնէ իւտան իլլէթիլին իշխան թէչիլթիլ վե աղապա զաղթըրմիշ իսէ տէ, մէրգուսմա տալիս պէլլէն պիր հարաքէթ, մէսուլիլթիլ քէնտիլ իւղէրինտէ տալիլթ իտէր պիր հալ իսէ, իւլթիլ իտէն միւհաղաթմը կէօրմէքտէն չէքիլլէյէն ճէլինիլ պէլլան իլլէթիլնէն, զապըթմա մէրգուսմուս պու ճէվալլիլէն իւլթիլիս իտիլլէլէրէք, դաալըն տալիս ճէլգ օրուսաթ, մէրգուսմէ մէքքէն հաղթարուստա սաաթմըն քէնտիլ մալի օրուգուռու խապթ թիւթիլմիշ տիր :

Սրաաթան պիր աղ կէչիլիքտէն, վե մէքիլնտէ պաղը թէչիլթիլ լիւլագէթիլ փուլուս պուրուգուռտան սօղա, կէչէն բաղար կիւնիւ թիւթիլնիւն թէչիլթիլ Պէյթըլ ճիւսիլթիլ մէքիլիլնտէ տալիլթ օրուսաթագ, սաաթմ հիւքիւմէթմէ թէչիլմ իմմէք լաղըմ կէլիլ իւլէն, նէ՛ սէպէպէն մէպիլի դաաթնա վէրալիլ թէչիլթիլ սիւալ իտիլիլթիլ, թիւթիլնիւն տալիս, էվլէլթիլ ճէվապըր թէչիլթիլ իմմիշ, վե պուսուսն իւղէրինտէ մէքքէն թարապընտան մէրգուսմուս, դաաթմ իւլէ պէրապէր իւլ կիւն սօղա եինէ կէլմէսի հաղթընտա էֆմիշ վերլիմիշ տիր :

Մէքքիւր զաղթմա պուսա իւլալթիլն պէր վէճէն ալթիլ միւլալթայը թիւթիլ տիր : Ձապըթիլլէն, զայպ օլմուշ պիր չէլին սահիլիլնէ թէչիլթիլ

խալիլնիս խուսաթուստա կէօթիլթիլ իլլէն զայրէթ, տօղրուսա չայեանը թէչէքքիւր պիր քէչիլլէթիլ տիր : Իւլալթիլ ֆագըր թիւթիլնիւնիւն կէօթիլթիլ սաաթագաթ իւղէրինտէ պուտէրէնտէ սղըրալըրմաթ, վե իշխանի կիւնիւն թէչիլթիլ թիւթիլիպ տէ, իւլալթ տէֆաղար մէքքէնտէն ճէպ իտիլմէսի, տիկէրիլնէն սուլի միւսալ օլապիլթիլնտէ տալիս չիւպէն օրուսմաաթ տիր :

— Կէչէն սալը կիւնիլ նիւթիլ միլտէ կաղըլան գույրուգուռ երաղը հաղթընտա, Լէվանիլ Հէրալա զաղթթաթնտա մալիմաթմ ալթիլ օղուսմուշ տիր :

Կէչէն սէնէ պէլ թանէ գույրուգուռ երաղը գուհուր թիւթիլ իսէ տէ, քիւրթիլ արղտան զայթթ ուղաթ օլարագ կէչիլլինտէն, իւլալ երաղըլար հաղթընտա անաթ Բուսիլիլթիլն իֆաաթիլլէյէն մալիմաթմ քէպ իտիլմիշ իտի : Պու քէրթ գուհուր թանէ մէքքիւր գույրուգուռ երաղը իսէ, քիւրթիլ արղա կաղըլն օրուգուռտան, ալմէն կէօրիլլէթիլ տիր :

Պու երաղը կէչէն սալըլ ալընն պէլլիննէ կիւնիլ Մարսիլնա Բաաթա խանէսի միւսիլիլ Մ. Գուհուս թաաֆընտան կէօրիլլիւշ, վե օլ թաաթիլտէ գուլթիլ չըմալի թարապընտան պիր քիւչիւք երաղը գաաթար կէօրիլլիւշ իտի, պու քէրթ քիւրթիլ արղա կաղըլալըրմաթ, պիւսիւք կէօրիլլէթիլ, տէվրանընտա կիւնէլէ կաղըլալըլա, գույրուգուռնուս չալթը տալիս արթմաթտա ալը :

Մահը հալին երմի մէքիլլիննէ կիւնիլ կիւնէլին տէվրան թիւթիլնիւն մահալլինտէն էօթէյէն կէչիլպ, կիւնէլ իւլէ պէլլի երմի տէօր թիւթիլն ֆարսաթ մէսաթիլլէն դաաթար կաղըլալա, վե չու հալտէ զիւսաթ մէսալա պիրիննէ տէֆա գուհուր թիւթիլի սալըլ ալընն պէլլիննէ կիւնիլ պիր մահալլինն օն իքիլիտէն իւլ, երմի մէքիլլինտէ եէալ, յուսիլն օն իքիլլինտէ եէալ, երմի պիրինտէ գըրգ, երմի ալթըրնտա ալթմիշ, յուսիլն պիրինտէ եէալ վե կէտիլլինտէ եէալ իրմի տէրէնէյէն դաաթար արթմըլ :

— Իւլթիլիլ չու թալթմ սէտա նէլտէն կէչիլթիլ, աաապա պիլթաթ Սլալմի, Էօթաա անըն մէլալիլնտէն տէն պիր թիւթիլնտէն մէօլլէյէն կէլիլ տիր :

Պուրուսուգըլար իւլալ մալթաթ վե տէչէլթիլիլ հալէ նիւպէթիլ, Կաթմօնուս երաղիւնտէ ճիւլի պիր կիւլիմէն միւշահաթ օրուստու : վե իւլթիլիլ իւլթաթիլ,

— Իֆիլիլիլ, ճէվալ իմտի, պէն մէլէք օլմալըլ, սիլլին գոլուլարթըրտան պիր տէլիլ անըլըմ, վե սիլլին տէնիլտէն գաղաթտէ օլուգուռուգ վաղըլմա պէն տալիս տէնիլտէ պուլուսաթագուռտան, գըլընա մուսիլլէն թիւթիլ չէրէֆիլնէ նայիլ օլուսմէ Հալթաա չիւսիլ մէրգուսմէ իւլէ պէրապէր տէլիլլիլ զայըրըն եանընտա պուլուսաթագուռտան, պիր ան էվլէլ պուրաթա կէլմէյէն սայ վե զայրէթ իտիլն :

Պու քէլիլլէր պիլարէ իւլթիլալա եէնիտէն գուլթիլ վե ճէսաթիլ վէրալիլթիլ : Իմտի տէր հալ պիր գալ գուլաթ ուղաթ օլուգուռ գալըրա տօղրու երաղէյէն պաշար, վե պուսաթաա :

— Իւլթիլ տէտիլլիլ կիպի գըրթմ հալթաթա իսէ, նիլլին պէնիլլէն գօ :

Նուշիլթիլ, Պլալի, սէվիլիլ գըրթմ թէսա խալիլմ տան պիր քէլիլն, Էալթըր պիր քէլիլն թէչիլթիլ էլլէ, չիւնիլն սէնիլն թալթմ սէտանը իւլթմէյէն էլլէտիլ իւլթիլաթմիւր տիր : . . . Պլալի թէչիլթիլ նիլալ իտիլթիլ սաաթ, պիր լաղըրտ օլուսն, աղըրնտան չըգար . . .

— Իֆիլիլիլ, ճէվալ վէրտի կալթմ, գըլըրըլ չու Էանտէն նէ՛ սիլլիլ իւլթիլիլ, վե նէ՛ տալիս սիլլիլ ճէվալ վէրէպիլիլ . . .

— Տիլմէք էօրմիւշ տիր :

— Խալըր Էֆէնտիլ հայաթտա ֆագաթ պարթմը տիր :

Տէլիլալը մարթիլ գուհալալալը օլուսու գըրթըրալըն հաղթալթմը հալտէ հայաթտա օլուսու պիլմէլ իսէ տէ, հալ պու քիլ գալթիլ իւլթիլ օլուս պիր սէֆիլ վե պիլարէրէտէն ճէսաթիլ վե գուլթիլ վէրմէք իշխան պու կիպի պիր եալան սէօլլէմէսի կիւնալ վե գաղաթաթ սայըրմալը տիր :

Նիհայէթ մէրգուս իւլթիլթիլ գալթըն եանընա կաղըլալալ, կաթմօն կիպի օնա սաթըրթ, վե գըլըրն սուլմուշ անընը պուս թիւթիլնտէն սօղա, պիրթմ ճէսաթալիլթիլալ իւլթիլ թաաթիլ :

— Սիլլ պէլլիլ գըրթմ գուրթարմաթ իւլթիլ քէնտիլ էօթիլիլիլ թէչիլթիլէն գօլուսուգուռուգ հալտէ, պէնտէ գըրթմ իւլթա օլուսն օլմաթըն, սիլլէ տայիլ իւլ էվլաթմ տուալթիլ սաաթագալթմ, վե նիլալ իտիլթիլ Սլալաթան քիլ, պէնիլմ կիպի պիր իւլթիլթիլ թէչիլթիլն տուալ վե թէչիլթիլիլ քիւրթաթմը գապուլ իլլէլիլ, սիլլիլ մուպարթը վե միւսաթ իլլէլիլ . . .

Պու հալլէր վուգուլիլտէ գարա եէլին չիտէթիլ տէրէնէ պէ տէրէնէ թէչիլլին օլմաթտա օլուպ, վե գուպիլն սէմալիլլէյէն գաղթալան գալալթ վե գալթմ պուլթմը տալիս եալալ Էալթիլ խաղըրմաթա օլուսուգուռտան, Էէր Էէր մալիլ նիլալըր միւշահաթ օլուսմաթաա, վե պու նիլալըրտան հալանըն հէր հալտէ ալթաթագը աղալըրթըրտա : Հալ պու քիլ տէնիլ էլլան թէչիլլին օլմալըլ, տալթալար եինէ սալըրթը վեճ իւլթիլ հիւքիլլէլլին ինքա թիւթիլն իտիլթիլ :

Պէլլէնէ պիլիլ իւլ չալիլթիլ տէհէլթիլ պիր հալտէ պուլուսալ, սէլալթիլ չըլմաթ իշխան պիր իւլթիլթիլ Էօթուսա : Կաթմօն վե իւլթիլթիլ տէվիլլիլ զալըրալ իւլթիլ սօղալըր թուրթ օլուսուգըրը հալտէ, հայաթիլ :



— Թւումս զսղծ լծապնտոս ոգու տալունս կէօրէ, լաշխոն նահկեպն լծապի Մաղջոս դարկէն աշալիսնտ Զախարի ինծ թաքի նաո՛ր թիմէսնէն զէվծէս Լէյնի Ոնթօնօրուր նաո՛ր դտրն, եկրին պէջ կիւնյիւք չօճօղոն ույգուտս օրուտըս, ին խանէս պիր ուս քէլտ պաղտ պուտնտուգ հարտէ, պրաղզւ պ հանքնտաքի ե պաղզէսինի կէջմէք իշին կիծալէս ուն, մէգրիւք քէլտ չէօղիւլէս, ճուղուն հանքնա կիտէրէք պալքնա պալշլտտ պրգտտընէս սոլ լծարնա դտաղտ հէք, ին տիկէր լծար լարքնտա եւմէքտէ իրէն, չօճօղ

Մուսախանին տախի զաթը հա  
րէթի տապալադամի վն ումուրու խո  
րիճէյէ նաղըբը աշվէթըլու բայ  
հաղըթէթըրի վիւքէլա վարօրուն  
բարեպէս Պէօյիւքէթէյէ պիւսղիմ  
վէրանան տէփլըրի ճէստիս Պարօն  
ա Պէթըթըր ճէնաղըթըրնէ խառէյի վ  
ղիթա իյլիւնէր արք :

Հինախթանոսա հիւքմ իսկն զըթլը  
սկելիչէսինէ չարէ սլոււմագ իշխւն , ուսն  
տան էլիլէ թէշքիլ օխւնան զօմլթէ տս  
ղլլար :

[illegible]

Քերտ Շէշլի սօղոսէր